

27.11.2023

”Lestijärven Järvikartta” on vuonna 2022 käynnistynyt esiselvityshanke, jonka tarkoituksena on käynnistää Keski-Pohjanmaan maakuntajärven, Lestijärven, kunnostukseen tähtäävä hankejatkumo. Esiselvityshankkeessa laaditaan kokonaissuunnitelma siitä, mitä kunnostushankkeita Lestijärven valuma-alueen päästöjen vähentämiseksi ja järven sisäisen tilan kunnostamiseksi tulisi tehdä. Lisäksi esiselvityshankkeessa laaditaan hankesuunnitelma ja -hakemus järvikartan ensimmäisen toimenpiteen toteuttamiseksi ja rahoittamiseksi.

Vesiensuojelulliseen kokonaisarvion tehtyään hankkeen ohjausryhmä on päättänyt seuraavaan hankejärjestykseen:

1. Teerinevan alueen ennallistaminen laaja-alaisena vesiensuojelukysymyksenä
2. Lehtosenjoen valuma-alueella tehtävät valunnansäätöhankkeet
3. Pappilanjoen valuma-alueella tehtävät valunnansäätöhankkeet

Hankeryhmän mielestä ensivaiheen suunnittelun tulee keskittyä Teerinevan kunnostushankkeeseen. Teerineva on valikoitunut ensisijaiseksi kohteeksi, koska kohde sijaitsee vesiensuojelullisesti herkillä Lehtosenjoen valuma-alueella. Suurin osa Teerinevasta on kunnan omistuksessa. Koska suunnitelmia ei voi tehdä ilman maanomistajan suostumusta, on todella tärkeää, että kunta antaa omalta osaltaan suostumuksensa hankesuunnitelman tekoon ja on näin hyvänä esimerkkinä alueen muille maanomistajille. Myös hankkeen konkreettinen onnistuminen myöhemmin edellyttää kunnan sitoutumista hankkeeseen.

Hankesuunnitteluun ja toteutukseen on mahdollista saada JTF -rahoitusta (Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto), jossa avustuksen osuus on 80 % ja omarahoitusosuus on 20 %. Rahoituksen hakeminen ja hallinnointi edellyttää, että hankkeella on vastuutaho. Ensimmäisen vaiheen suunnittelun on arvioitu maksavan 25 000 – 30 000 euroa, jolloin omavastuuosuus on 5 000 – 6 000 euroa.

Ohjausryhmä on tietoinen kunnan vähäisistä resursseista ja heikosta taloudellisesta tilanteesta. Tämän vuoksi ei voida edellyttää, että kunta ottaisi vetovastuun hankesuunnitelmasta ja maksaisi rahoituksen omavastuuosuuden. Tästä huolimatta kunnan mukanaolo hankkeessa on kokonaisuuden kannalta onnistumisen edellytys.

Edellä mainitun johdosta hankkeen ohjausryhmä esittää kunnanhallitukselle seuraavaa:

1. Kunta päättää sitoutua hankkeeseen antamalla luvan hankesuunnitelman laatimiseen omistamalleen alueelle Teerinevalla Lehtosenjoen valuma-alueen Lestijärvelle aiheuttaman kuormitusriskin vähentämiseksi
2. Kunta esittää Kaustisen seutukunnalle hankkeen vetovastuuta
3. Kunta ei osallistu tässä vaiheessa suunnittelun omavastuuosuuden maksamiseen vaan omarahoitus katetaan yksityisiltä toimijoilta kerättävällä rahoituksella
4. Kunta suosittaa kaikille alueen maanomistajille, että maanomistajat antavat luvan omistamiensa alueiden osalta Lestijärven valuma-alueen kunnostukseen tähtäävien suunnitelmien tekoon

Ohjausryhmän puolesta, Kaarle Kaistila, ympäristöasiantuntija, Järvikartta-hanke